

W. BIEGAŃSKIEGO · W. CZĘSTOCHOWIE

EX · LIBRIS · M · B · P · IM · DR ·

BIBLIOTEKA PUBLICZNA im. W. Biegańskiego w CZĘSTOCHOWIE

PRAWA REPRODUKCYJ ZASTRZEŻONE

COPYRIGHT RESERVED

GONIEC CZĘSTOCHOWSKI

DZIENNIK POLITYCZNY, SPOŁECZNY, EKONOMICZNY I LITERACKI, POSWIĘCONY SPRAWOM MIEJSCOWYM ORAZ ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO.

PRZYJMUJE I OGŁOSZENIA przyjmuje wszystkie kategorie, kantory i biura ogłoszeń w Warszawie, Łodzi i miastach powiatowych.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA: CZĘSTOCHOWA, II-ga ALEJA Nr. 38. — TELEFON Nr. 50.

Redaktor lub jego zastępca przyjmują interesantów codziennie z 9 r. do 4 r. wiecz. Rękopisów nadst. z adresem redakcji.

WYKONAWCA WYDAW: Koczka rb. 8, północnie rb. 3, kwartał rb. 1 i 50, mieszkanie kop. 80, wraz z przynależną pocztową lub odnośnikiem do domów. Zagnatka, za markami pocztowymi, dopłaca miesięcznie kop. 60. Zmiana adresu kop. 20. Listów niedoręczonych lub niedostatecznie opłaconych redakcja nie przyjmuje.

CENY OGŁOSZEŃ: Za wiersz pięcioletni w tygodniu lub jego miejsce: Na miesiąc k. 50, przed czasem: 3 k. 10, 1 miesiąc: 2 k. 20, za 4 dni, po kop. 10. Drobne ogłoszenia po 10 wiersz. Najniższe ogłoszenia kop. 20. Ogłoszenie treści drobniejszej o 50 proc. Za dołączenia prospektów lub reklam po 6 rubli od 1000 egzemplarzy.

Agencja: w Rakowie, Noworadomsku, Myszkowie, Zawierciu, Piotrkowie, Łodzi i Warszawie. Cena pojedynczego egzemplarza kop. 3.

Antoni Brzeziński
Nauczyciel.
Szkoła 5 i 5a. im. 7
Matematyka, język polski, niemiecki, francuski, rosyjski

Nauczycielka
francuski muzyka 450
druga niemiecki mu-
400, nauczyciel wy-
bórny francuski Biuro
Jaholkowskiej War-
szawa Jerozolimka 82.

Lekarz-Dentysta
Stefan BARYLSKI
Pracuje od 10-1 i od 4-7
Częstochowa 2 Aleja Nr. 43, tel. 611

Mleczarnia „Podolanka“ Tea-
tralna 60 poleca: Mleko słodkie i zsi-
dłe i masło solone.

Doktor PAWEŁ BRONIAŁOWSKI
Częstochowa Nowy-Rynek 3, Telefon 34.
ChOROBY skórną, włośnię płicową, weneryczne i Korne-
jaka lekarska. Razem z lekarzem od 9-12 rano i od 4-6 popoł.
Fanie od 3-4 rano. Stojąca wzdęcia wzdęcia wzdę-
wanie SALWARSANU (HATA 006 1914 i białe kwi-
ły sztyftu.

Chwila obecna.

Podczas obecnej wojny, wywołanej zatargiem, zdawałoby się czysto osobistym dwóch państw, mianowicie Austrii i Serbii nasuwa się na myśl pytanie, czy istotnie państwa inne bezpośrednio — nie zainteresowane zachowują swoją neutralność. Otóż mamy co do tego poważną wątpliwość. Wiemy już, że czynny udział w zatargu i wynikłej stąd wojnie biorą udział przedewszystkiem dwie całe grupy mocarstw pierwszorzędnych, mianowicie: trójprzymierze, a więc Austria, Niemcy i Włochy — i trójporozumienie a więc Rosja, Anglia i Francja. Nie pozostaną też, jak się zdaje neutralne: Turcja, Rumunia i Luksemburg, ani Belgia i Holandia. Już się dowiadujemy zdala, że przyjęła udział w wojnie Szwecja, która

ASTHMA BRONCHITIS, DUSZNOŚĆ, Uzielenie i Szybkie wylczenie za pomocą CYGARETEK ESPIC

Na każdej glebie

lekkiej, średniej czy też ciężkiej nawożenie potasem jest konieczne, gdyż potas, tak samo, jak azot i fosfor, jest niezbędnym pokarmem roślin.

Nawożenie potasem

nie tylko powiększa urodzaje lecz i polepsza jakość plonu z nawozów potasowych

kainit (124-15% tlenku potasowego) nadaje się na gleby lżejsze, 40% sól potasowa (40-42% tlenku potasowego) na gleby cięższe.

Zamawiać należy wprost w Towarzystwach lub w Kółkach i Spółkach Rolniczych, w Akc. Tow. **Ludwik Spiess i Syn** w Warszawie, jak również we wszystkich handlach nawozami sztucznymi.

Wolno natomiast państwu neutralnym zarządzać wszelkie środki, jakie uznają za potrzebne, dla obrony neutralności swojej. Jest to t. zw. „zbrojna neutralność“. Ofiarowanie pośrednictwa jednej lub obydwom stronom wojującym nie może być również za pogwałcenie neutralności. Obowiązkiem stron wojujących jest unikać w stosunku do państw neutralnych wszelkich kroków, mających charakter nieprzyjazny.

Nie wolno im więc używać do operacji wojennych terytorjów państw neutralnych. Okrety państw neutralnych użyte być mogą przez strony wojujące dla celów swoich tylko w wypadkach najkonieczniejszej potrzeby i to za odszkodowaniem.

Państwu neutralnemu nie wolno żadnej ze stron wojujących udzielać poparcia, ani jej też przeszkadzać w działaniach wojennych. Pogwałceniem neutralności byłoby więc udzielanie pomocy materialnej, lub też wojskowej, dostarczanie broni, albo innego materiału wojennego, sprzedaż okrętów wojennych itd.

Obowiązek ten ciąży tylko na państwie, nie zaś na poddanych jego, choć w pewnych warunkach państwo jest odpowiedzialne za czynności poddanych swoich. Państwem wolno, o ile to uważają za konieczne, w pewnym stadium wojny zaniechać neutralności swojej i wnieść się do akcji wojennej, tracąc jednak z chwilą tą wszystkie prawa, przysługujące państwu neutralnemu.

Rozwagi i Spokoju.

Nie większej nie mogłoby nam wyrządzić krzywdy nad nierozważne kroki i objawy najmniejszej choćby paniki. Z przyjemnością stwierdzamy iż mimo całego napięcia chwili, publiczność polska w Częstochowie wykazuje godny spokój w traktowaniu wypadków. Oby tak było dalej!

Zdając sobie doskonale sprawę z historycznej wprost odpowiedzialności wobec opinii publicznej nawołujemy dziś do zachowania najdalej idącej równowagi umysłowej.

Wypadki, jakie zachodzą w Europie, powinny zastać społeczeństwo polskie jednolicie szarmonizowanym i spokojnym. Każdy wybrzyk nieostrożnej jednostki mógłby być gorzko okupiony przez cały naród, dla tego strzedz się musimy wzajemnie i hamować zawczasu wszelkie odruchy niepożądane. Dla Europy wybiła wielka godzina dziejowa.

W tym splocie przewrotów zajmujemy geograficzną placówkę centralną na naszym kontynencie. Mimo woli stajemy się czynnikiem aktualnym, tembardziej wyteżać musimy siły, aby spokój panował w naszych umysłach i nie odbierał nam świadomości przeżywanej chwili.

Do spokoju i zimnej rozwagi nawołujemy wszystkich okalających nas rodaków.

Wytrwamy.

„Czas“ — krakowski zawiera wstępny p. t. „Wojna“, w którym tamy, co następuje:

„Umości Monarchy nie zawiodą ludy. Oddajemy przekonanie polski dności tego kraju, — gdy w tej pow dla monarch chwili stwierdzamy, że dziemy za głosem cesarskiego ar „zgodnie i wiernie zgramadimy się Tronu“. — Przez pół wieku tryma się w tym kraju polityki, która poz monarche wypowiedzieć pamiętne si „rozumiemy się wzajemnie“. — Dziel państwo znajduje się w położeniu, g gającym ofiar, złożymy dowód, — 2 pewnień naszych potrafimy dotrzym

Nakazuje nam to obowiązek wd ności, nakazuje poczucie honoru, i zuje realne rozważenie naszego w kraju położenia. Wdzięczność czujm możność rozwoju narodowego... Hc przykazaniem jest dzielić twardy tymi, z którymi zżywało się dobow stw pokoju. Interes ludności polsk: tym kraju wskazywał nam drogę w lamencie i delegacjach, — jak obci wojnie: dbać o siłę państwa, w kt możemy być Polakami“.

„Ludność polska w tym kraju z kojem czeka wypadków; wie, — gta droga i obowiązek; — nie da się p: złudnym obrazom; szuka wskazań i duje je dla swego postępowania, w czystości“.

KAFLE MISTOWSKIE I PRUSK
INSTALACJA PIECOW I KUCH
L. Nieprzecki i S-
Teatralna № 34. Telefon №

Zbombardowanie Libawy.

Informują nas, że niemiecki żownik „Ausburg“ zbombardow części Libawy.

Okręt rosyjski zatopiony. Libawa podminowana.

Libawa, po niemiecku Libau, lotewsku Lepaja, miasto w gub. landzkiej, w pow. Grobińskim, u ujścia jeziora Libawskiego do Baltyckiego, posiada 64,506 mie port, 2 latarnie morskie i kę morskie.

Libawa jest najważniejszym stem nadmorskiem w Kurlandji; miało już przed przyjęciem Kar rów mieczowych, r. 1753 wietlan stało do Rosji.

Rozstrzelanie aeropl rosyjskiego.

Po raz pierwszy w wojnie nej użyto do służby wywiadów aeroplanów.

Nie wszystkie jednak sam spełnia swe zadanie. W wielu w kach lotnik z aparatem pada, ja strzelona mewa — od kuli niepr oiejskiej.

Dowiedujemy się właśnie, że Lwowem został rozstrzelany aer z załogą oficerów rosyjskich.

DOM HANDLOWY
Zdzisław RYLSKI
Częstochowa 2 Aleja 20, tel. 93.

POSADZKI i LICWKI terrakotowe w rozmaitych kolorach, **POSAD**
BRAMOWE nadzwyczaj wytrzymałe, **PLYTKI GLAZUROWANE** na s
dach **TERRAKOTOWYCH i KAOLINOWYCH** **stałe na składzi**

